

Värnamo kommun

Rektorn vid Apladalsskolan

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Apladalsskolan
i Värnamo kommun

Tillsyn i Apladalsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Värnamo kommun under hösten 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Apladalsskolan besöktes av Skolinspektionen den 9 och 10 september 2014.

Fakta om skolenheten

Apladalsskolan ligger centralt belägen i Värnamo. Skolenheten genomför utbildning i årskurserna 6-9. Sammanlagt går det 470 elever på skolenheten. Personalen är indelad i arbetslag som ansvarar för olika spår i årskurserna 6-9. Det finns även ämneslag, trygghetsgrupp, och elevhälsoteam. Skolan leds av en rektor och en biträdande rektor.

Det genomsnittliga meritvärdet för årskurs 9 på skolan uppgår enligt nationell statistik till drygt 208 meritpoäng läsåret 2012/2013. Pojkarnas genomsnittliga meritpoäng uppgår till 199 meritpoäng medan flickornas genomsnittliga meritpoäng uppgår till 218 meritpoäng. Enligt samma statistik visar skolan en försiktig positiv trend då meritvärdet har höjts sedan tidigare år, förra läsåret 2011/2012 hade skolan 196,6 som genomsnittligt meritpoäng.

Enligt den nationella statistiken för läsåret 2012/2013 når drygt 80 procent av eleverna i årskurs 9 de nationella kunskapskraven som minst ska uppnås i alla ämnen läsåret 2012/2013, en mindre skillnad finns avseendet mellan pojkar och flickor. Enligt samma statistik är cirka 86 procent av eleverna i årskurs 9 behöriga till yrkes-, estetiska-, ekonomi-, humanistiska-, och samhällsvetenskapliga programmen läsåret 2012/2013. Även i detta hänseende visar skolan en positiv trend då andelen behöriga till gymnasiet är högre detta läsår än de två tidigare läsåren.

Skolan redovisar att eleverna i årskurs 6 läsåret 2012/2013 minst når kunskapskraven i varierande grad beroende på ämne. Högst måluppfyllelse är det i ämnen bild, hem och konsumentkunskap, slöjd och modersmål där eleverna till 100 procent minst når kunskapskraven. I övriga ämnen uppgår andelen elever som minst når kunskapskraven till mellan 92 och 99 procent. Tre ämnen har en något lägre måluppfyllelse. I engelska uppnår 85 procent av eleverna minst kunskapskraven, motsvarande andel i matematik är 88 procent och slutligen uppnår 79 procent av eleverna minst kunskapskraven i ämnet svenska som andraspråk.

Helhetsbedömning

Apladalsskolan genomför sitt systematiska kvalitetsarbete utifrån en kommunövergripande modell. I denna modell sker uppföljning av ett flertal nationella mål, bland annat kunskapsuppdraget och elevernas trygghet och trivsel.

Vid inspektionstillfället framkommer att det finns ett visst kvalitetsarbete avseende kunskapsresultaten, men detta stannar ofta inom arbetslagen och ämnesgrupperna i skolan. Analysdelen och utifrån denna analys framtagande av utvecklingsinsatser saknas på en skolövergripande nivå för Apladalsskolan. En viktig del i skolans utvecklingsarbete är att stärka det gemensamma kvalitetsarbetet utifrån skolenhetens övergripande kunskapsresultat, exempelvis skillnaden mellan pojkars och flickors resultat. Utifrån dessa resultat behöver skolenheten tillsammans genomföra en analys och ta fram adekvata utvecklingsinsatser. Det är ur ett helhetsperspektiv, och för skolans utveckling, viktigt för att lyfta såväl framgångsfaktorer som förbättringsområden till att gälla hela skolenheten.

Ett exempel på ett övergripande fungerande systematiskt kvalitetsarbete är skolenhetens arbete med trygghet och studiero. Skolenheten tar gemensamt fram åtgärder utifrån en kartläggning och all personal på skolan samverkar i syfte att bibehålla den goda miljön som det vid inspektionstillfället ger intryck av att vara.

Skolinspektionen har vid tillsynen funnit goda exempel på hur lärare diskuterar och förtydligar målen och kunskapskraven för eleverna. I likhet med kvalitetsarbetet behöver dessa goda exempel bättre genomsyra hela skolans undervisning då det även framkommer mindre bra exempel på hur målen och kunskapskraven klargörs för eleverna.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Värnamo kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 16 februari 2015** redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Värnamo kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Rektorn och lärarna ska klargöra för elever vilka mål utbildningen har och vilka krav skolan ställer.

Motivering

Rektorn är enligt skollagen ansvarig för att elever och vårdnadshavare får information om vad som gäller i fråga om inflytande och samråd. De ska också informeras om huvuddragen i de bestämmelser som gäller för utbildningen. Av läroplanen framgår att skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har och vilka krav skolan ställer. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan.

Enligt intervjuade elever är det stor skillnad, beroende på vilken lärare eleverna får undervisning av, på hur mycket de känner till målen för utbildningen. Några lärare, en mindre andel, presenterar inte alls mål och kunskapskrav för eleverna medan andra lärare försöker förtydliga de mål och kunskapskrav som ligger till grund för undervisningen. Intervjuerna med eleverna visar också på att de elever som läser svenska som andraspråk (sva) inte alla gånger förstår skillnaden mellan kunskapskraven för svenska som andraspråk och svenska. Eleverna uppger att de upplever att det är samma mål och kunskapskrav i båda ämnena. Lärare och rektorn uppger dock att undervisningen utgår från kursplanen för sva och rektorn menar också att målen och kunskapskraven behöver förtydligas i sva.

Intervjuade lärare beskriver hur de konkretiserar mål och kunskapskrav i alla ämnen, men säger samtidigt att deras uppfattning är att alla lärare inte gör detta. De delar elevernas uppfattning om att det skiljer sig åt mellan lärare i vilken grad lärarna på skolan förtydligar mål och kunskapskrav. Lärarna uppger i intervjun att det inte förekommer skolövergripande diskussioner om hur målen och kunskapskraven ska klargöras för eleverna. Till viss del görs detta när lärarna tillsammans planerar och genomför temaarbeten men att detta inte görs alltid.

Även rektorn bekräftar att det finns lärare som på ett tydligt sätt förklarar målen för eleverna, men att det varierar och att samtliga lärare inte gör detta lika tydligt. Vidare uttrycker rektorn att detta inte har diskuterats kontinuerligt och skolövergripande, och att det är något som behöver utvecklas på skolenheten.

För att skolenheten tillsammans med elever ska uppnå en högre måluppfyllelse enligt läroplanen måste rektorn och lärarna klargöra för eleverna vilka mål och kunskapskrav utbildningen har.

Författning

4 kap. 14 § skollagen.

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Värnamo kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består av planering, uppföljning, utvärdering och utveckling av utbildningen.

Motivering

Rektorn ska enligt skollagen ansvara för att det tillsammans med lärare, övrig personal och elever bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete bestående av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen på skolenheten. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen uppfylls. Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Apladalsskolan har ett så kallat årshjul som struktur för det systematiska kvalitetsarbetet. Detta gäller för alla skolenheter i kommunen. Detta årshjul är uppdelat i tre olika delområden utifrån nationella mål som skolenheterna ska arbeta med.

Intervjuer med lärare på Apladalsskolan visar att lärarna diskuterar måluppfyllelse avseende kunskapsuppdraget i små grupper, framförallt i ämneslagen, men att det saknas en övergripande diskussion om måluppfyllelse för skolenheten. Skolenheten har inte heller gemensamt identifierat utvecklingsområden som utgår från skolenhetens faktiska kunskapsresultat. Av lärarintervjun framgår också att det saknas struktur för hur kunskapsresultaten ska analyseras och att det inte finns någon övergripande diskussion hur de skolövergripande kunskapsresultaten ska omsättas i konkreta åtgärder för att höja skolans resultat.

Enligt rektorn finns det utvecklingsområden som gäller för hela kommunen. Utifrån dessa utvecklingsområden ska skolenheten vidta åtgärder. Skolinspektionen kan dock konstatera att skolenhetens egna kunskapsresultat och behov inte alltid ligger till grund för det utvecklingsarbete som bedrivs på skolan. Rektorn uppger att ämneslagen tidigare har fått arbeta mycket självständigt och att detta har berott på att skolenheten har haft många rektorsbyten. Rektorn har under det år hon arbetat på skolenheten vidtagit åtgärder som ska bidra till en högre samverkan mellan alla lärare på skolan. Rektorn uppger att enhetens personal går igenom kunskapsresultaten, men att skolenheten behöver utveckla arbetet avseende gemensamma analyser och utifrån dessa analyser ta fram såväl framgångsfaktorer som utvecklingsområden.

Enligt representanter för elevhälsan saknar skolenheten övergripande utvärderingar om insatta åtgärdsprogram ger de resultat som det är tänkt.

Rektorn uppger att viss utvärdering sker i de medarbetarsamtal som sker tillsammans med lärarna. Elevhälsans arbete är en väsentlig del för att höja resultaten och göra det möjligt för alla elever att minst nå kunskapskraven, därför behöver deras arbete kontinuerligt följas upp i syfte att utveckla verksamheten.

Rektorn måste således tillsammans med lärare och elever se till att det utifrån skolenhetens identifierade behov bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete bestående av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen på hela skolenheten och som syftar till att nå mål och kunskapskrav enligt läroplanen.

Författning

4 kap. 4-5 §§ skollagen.

Lgr 11, 2.8.

I ärendets slutliga handläggning har utredare Anna Rosenquist Robertson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Ebba Svartz
Beslutsfattare/ Undervisningsråd

Per Joel Jarlunger
Föredragande/ Undervisningsråd

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.